तस्य कोकिलस्य ॥ गीतेन रंभायाइतिशेषः ॥ संदेहं स्वतएवास्यायदृच्छयाआगमनं उतेंद्रप्रेरितायामत्तपोभंगार्थमित्येवंरूपं ॥१०॥ तत्सर्वं रंभागमनंतत्कृतप्रलोभनंच सहस्राक्षप्रेरणामूलमितियुक्त्या ध्यानेनचविज्ञाय निश्चित्य रंभांशशापेत्यन्वयः ॥ ११ ॥ शैली शिलाप्रतिमारूपा ॥ १२ ॥ यद्यपिस्वामिनियोगतःप्रवृत्तायारंभायाः शापदानमनुचितं इंद्रेएवतद्दानमुचितं तथापिक्रोधावेशेनयुक्तायुक्तविवेकाभावः ॥ अतएवपश्चाद्विवेकंलब्ध्वा तामनुगृह्णाति ब्राह्मणइति वसिष्ठइत्यर्थइतिकतकः ॥ एतेन

अथतस्यचशब्देनगीतेनाप्रतिमेनच॥दर्शनेनचरंभायामुनिःसंदेहमागतः॥ १० ॥ सहस्राक्षस्यतत्सर्वंविज्ञायमुनिपुंगवः॥रंभां क्रोधसमाविष्टःशशापकुशिकात्मजः ॥ ११ ॥ यन्मांलोभयसेरंभेकामक्रोधजयैषिणं॥दशवर्षसहस्राणिशैलीस्थास्यसिदुर्भगे ॥ १२ ॥ब्राह्मणःसुमहातेजास्तपोबलसमन्वितः॥ उद्धरिष्यतिरंभेत्वांमत्क्रोधकलुषीकृतां॥ १३ ॥एवमुक्त्वामहातेजाविश्वामित्रोमहामुनिः॥ अशक्नुवन्धारयितुंकोपसंतापमात्मनः॥ १४ ॥तस्यशापेनमहतारंभाशैलीतदाभवत्॥वचःश्रुत्वाचकंदर्पोमहर्षेःसचनिर्गतः॥ १५ ॥कोपेनचमहातेजास्तपोपहरणेकृते॥इंद्रियैरजितैरामनलेभेशांतिमात्मनः॥ १६ ॥बभूवास्यमनश्चिंतातपोपहरणेकृते॥नैवंक्रोधंगमिष्यामिनचवक्ष्येकथंचन॥१७॥ अथवानोच्छ्वसिष्यामिसंवत्सरशतान्यपि॥अहंहिशोषयिष्यामिआत्मानंविजितेंद्रियः॥१८॥तावद्यावद्धिमेप्राप्तंब्राह्मण्यंतपसार्जितं॥अनुच्छ्वसन्नभुंजानस्तिष्ठेयंशाश्वतीःसमाः॥ १९ ॥

कामादपिक्रोधोदुर्जेयइतिसूचितं ॥ १३ ॥ आत्मनःकोपंधारयितुंअशक्नुवन् तांशप्त्वा तपोव्ययजन्यदुःखेनसंतापं पश्चात्तापमुपागतइतिशेषः ॥ १४ ॥ महर्षेर्वचः श्रुत्वा कंदर्पः सचइंद्रश्च निर्गतइत्यन्वयः ॥ १५ ॥ कोपेन चात्कामेनच तपोपहरणेकृतेसति कामक्रोधहतत्वादेवाजितैरिंद्रियैरित्यन्वयः ॥ आपाततोरंभादर्शनप्रवृत्त्याकामेनापितपःक्षयः ॥ आत्मनोमनसः शांतिं दुःखोपशमं ॥ १६ ॥ नचवक्ष्ये शापादिवचनमितिशेषः ॥ १७ ॥ आत्मानं शरीरं ॥१८॥ यावत् यावताकालेन ब्राह्मण्यंप्राप्तंभवेत् तावत्शाश्वतीःसमाः बहून्वत्सरान् ॥ १९ ॥